NOTAT – Svar på bestilling fra eierkommunene.

Dette notatet svarer på bestillingen fra eiermøtet 20. februar og skal tjene som et faglig grunnlag for eierstrategien for Famne Arbeid AS. Notatet bygger på selskapets porteføljе og vurderinger av regionens behov.

Famne Arbeid har gjennomført kartleggingen basert på tjenesteerfaring, dialog med samarbeidspartnere i bransjen og kjente behov i regionen. Vurderingene er forankret i nasjonale føringer om økt sysselsetting, sterkere kvalifisering og redusert utenforskap. Perspektivmeldingen tydeliggjør at Norge trenger flere i arbeid og færre på utsiden av arbeidslivet for å sikre velferdsstatens bærekraft fremover. Dette er bakteppet for anbefalingene.

Famne som regional motor og strategisk partner

Norge står i et arbeidskraftskifte. Kommunene, NAV, fylkeskommunen og næringslivet melder om økende behov for fagarbeidere og arbeidstakere som kan gå rett inn i praktiske yrker. Samtidig øker utenforskapet blant unge og personer med sammensatte behov.

For å lykkes trengs, forpliktende partnerskap regionalt—og Famne ønsker å ta en tydelig og samlende rolle i dette arbeidet.

Famne vil være en aktør som kobler NAV, kommunene, fylkeskommunen og næringslivet, og bidra til å sikre at innsatsen oppleves som helhetlig, treffsikker og koordinert. Vi vil bidra for å utvikle felles løsninger, bygge broer mellom utdanning og arbeid, og redusere overlapp i tiltak og målgrupper. Målet er et regionalt økosystem for arbeidsinkludering der hver aktør bruker sine styrker og hvor summen av innsatsen gir flere i arbeid og utdanning.

Vi ser ikke andre aktører som konkurrenter, men som medspillere i en felles samfunnsoppgave. Famne ønsker å bidra med fagkunnskap, struktur og samhandlingsevne for å gjøre regionen til et nasjonalt forbilde innen arbeidsinkludering, fagopplæring og integrering. Dette er vår ambisjon som regional motor.

Spesialisering og samarbeid

Famne bør spesialisere seg i praksisnær, mestringsorientert og kvalifiserende arbeidsinkludering. Samtidig bør vi inngå tettere og mer strukturerte samarbeid med andre aktører for å redusere overlapp og sikre at regionen samlet sett:

- Reduserer forekomsten av ungt utenforskap
- Leverer den arbeidskraften offentlig sektor og privat næringsliv etterspør.

Famne vil styrke sin posisjon innen praksisnær opplæring, arbeidslivsrettede løp og livsmestring. -tydelig ungdomsprofil (OT).

Famne vil bidra til å koordinere målgrupper/kapasitet for å redusere overlapp, dele metoder, og etablere felles utviklingsprosjekter med
Lepro/Bragd/NAV/kommuner/fylkeskommune/næringsliv

Famne er positive til samarbeid om:
• koordinering av målgrupper
• felles utviklingsprosjekter
• delte praksisarenaer med næringslivet for å kvalifisering mennesker til arbeid
• kompetansedeling og innovasjon

Tjenester og metoder

Dagens tjenester står godt i møte med NAVs forventninger og deltakernes behov. For å møte framtidige krav i opplæringsloven og arbeidsmarkedet bør Famne legge særlig vekt på:

• digitale ferdigheter og grunnleggende kvalifisering
• modulbaserte og praksisnære læringsløp
• tett oppfølging og livsmestring
• Styrkebasert veiledning som grunnmur- FROG metodikk i ungdomsrettet arbeid
- Praksisnære arenaer i samarbeid med næringsliv og offentlige virksomheter.
- Integrert karriereveiledning og små grupper/ læringsfellesskap for trygghet og progresjon.
- Videreutvikle arbeidslivskompetanse og livsmestring i alle løp.

- Integrere elementer fra Ung Invest i ungdomsløp (tett voksenkontakt, praktisk læring, kombinerte løp).

Opplevelse og synlighet

Famne oppfattes som faglig solid, men kan bli tydeligere som synlig partner og førstelinjeaktør i regionens arbeidsinkluderingsarbeid. Digital synlighet og resultatkommunikasjon bør styrkes.

- Kommunisere resultater og effekter systematisk til NAV, kommuner, fylkeskommune, næringsliv og innbyggere.
- Forsterke digital tilstedeværelse (nettside/SoMe) med tydelige innganger for målgrupper.

Etablere fast dialogstruktur og åpne arenaer for samarbeidspartnere og arbeidsgivere

Målgrupper – nåsituasjon og framtidig behov

- Ungdom 16–25 år utenfor skole og arbeid (OT-målgruppen): Udekket behov, krever kombinasjon av arbeidstrening, fagopplæring og livsmestring; god match mot livsmestringsprogram og praksisnære arenaer.
- Personer med moderat til omfattende behov for tilrettelegging (VTA/KAT): Økende etterspørsel i kommunene; Famne har robuste praksisarenaer og godkjente fagløp.
- Deltakere som trenger tett oppfølging i overgang til arbeid (AFT): NAV etterspør målrettede løp; Famnes modell gir strukturert progresjon mot arbeid/utdanning.

Behovene øker særlig blant unge uten fullført videregående opplæring, personer med psykiske helseutfordringer og flyktninger som trenger arbeidsrettet kvalifisering. Dette er grupper regjeringen peker på som kritiske i arbeidet for å øke sysselsettingen.

Anbefaling:

• unge 16–25 år
• personer med moderate til omfattende behov for tilrettelegging
• flyktninger og innvandrere som trenger praksisnær kvalifisering

Ny strategisk satsing: Oppfølgingstjenesten (OT)

Ungdom i OT er en av landets mest utsatte grupper og et tydelig prioritert område nasjonalt. Famne har kompetanse, metodikk og arenaer for å gi denne målgruppen tett og praksisnær oppfølging.

- Posisjonere Famne som regional aktør for Oppfølgingstjenesten (OT) 16–25 år.
- Kombinere FROG, elementer fra Ung Invest, praksisnære arenaer og arbeidsgiverkontakt.
- Aktuelle arenaer/partnere: Horisont IKS og Fjellhallen.

En OT-satsing kan forsterkes gjennom samarbeid med Horisont IKS og Gjøvik Fjellhall som reelle, motiverende lærings- og arbeidstreningsarenaer.

Organisering og selskapsstruktur

Dagens struktur fungerer for nåværende portefølje, men ved videre utvikling av nye tjenester, økt differensiering og nye finansieringsmodeller bør en konsernmodell vurderes for å oppfylle NAVs krav til organisatoriske skiller.

- Dagens AS-struktur fungerer for nåværende portefølje.
- Ved utvidelse og for tydelig skille mellom ulike aktiviteter bør konsernmodell utredes på sikt (2027–2030).

Oppsummering – anbefalte tiltak

- Ta rolle som regional motor og strategisk partner i arbeidet for å redusere forekomst av ungt utenforskap og sikre tilgang til arbeidskraft
- Vektlegge samarbeid med andre aktører for å sikre bredest mulig tilbud, redusere overlapp og dele kompetanse
- Prioritere unge, personer med sammensatte behov
- Etablere strategisk satsing på OT i regionen
- Styrke praksisnær opplæring og mestringsorientert arbeidstrening
- Integrere Ung Invest-metodikk for ungdom
- Utvide samarbeid med næringsliv, NAV og andre aktører
-
- Utrede konsernmodell på sikt

- Gi et kvalifiserende tilbud til flyktninger